

Liepājas Līvupes pamatskola – attīstības centrs

**Valodas un komunikācijas prasmju noteikšanas
karte izglītojamiem ar kompleksiem funkciju
traucējumiem (1.variants un 2.variants).**

Arita Poheviča,

Skolotājs- logopēds, speciālais pedagogs

Liepāja, 2020

Metodiskā materiāla vizītkarte

Metodiskā materiāla nosaukums	Valodas un komunikācijas prasmju noteikšanas karte izglītojamiem ar kompleksiem funkciju traucējumiem (1.variants un 2.variants).
Metodiskā materiāla mērķis	Izvērtēt valodas un komunikācijas prasmes izglītojamiem ar kompleksiem funkciju traucējumiem.
Metodiskā materiāla uzdevumi	<p>1.variants Izvērtēt izglītojamo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vispārējo un smalko motoriku; • artikulācijas aparāta stāvokli; • runas motoriku; • elpošanas un balss stāvokli; • prosodiju; • stostīšanās izpausmes; • valodas izpratni; • skaņu izrunu; • fonemātisko uztveri, analīzi, sintēzi; • aktīvo, pasīvo vārdu krājumu; • valodas gramatisko struktūru; • lasīšanas un rakstīšanas iemaņas; • komunikācijas palīgīdzekļu pielietošanu. <p>2.variants Izvērtēt izglītojamo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • saskarsmes veidošanas iemaņas; • vispārējo un smalko motoriku; • artikulācijas aparāta stāvokli; • runas motoriku; • elpošanas un balss stāvokli; • dzirdes uztveri; • skaņu vokalizāciju; • aktīvo un pasīvo vārdu krājumu; • lasīšanas un rakstīšanas iemaņas; • komunikācijas palīgīdzekļu pielietošanu.

Metodiskā materiāla korekcijas uzdevumi	Materiāls atbalstošs izglītojamo attīstības traucējumu korekcijas virzienu noteikšanai visos pedagoģiskās iedarbības objektos: valodas, domāšanas, kustību un sociālās uzvedības.
Mērķauditorija	Skolotāji logopēdi un speciālās izglītības skolotāji izglītojamiem ar vidēji smagiem un smagiem kompleksiem funkciju traucējumiem.
Metodiskā materiāla apraksts	<p>Metodiskais materiāls paredzēts valodas un komunikācijas prasmju izvērtēšanai izglītojamiem ar vidēji smagiem un smagiem kompleksiem funkciju traucējumiem.</p> <p>Materiāls sniedz iespēju skolotājam logopēdam un speciālās izglītības skolotājam savā profesionālajā darbībā pielietot skolēna attīstības īpatnībām atbilstošāko instrumentu izglītojamo valodas un komunikācijas prasmju izvērtēšanai un attīstības traucējumu korekcijas virzienu noteikšanai.</p> <p>Materiāla 1.variants pielietojams valodas un komunikācijas prasmju izvērtēšanai izglītojamiem ar saglabātu valodas ekspresīvo funkciju, savukārt, 2.variants pielietojams izglītojamiem, kuriem valodas ekspresīvā funkcija nav izveidojusies.</p> <p>Veicot valodas un komunikācijas prasmju izvērtējumu, speciālists kartē veic nepieciešamās atzīmes – pasvītrojot, apvelkot, iekrāsojot vai citā, sev tīkamākā, veidā atzīmējot nepieciešamo vārdu.</p>

Valodas un komunikācijas prasmju noteikšanas karte
Izglītojamiem ar kompleksiem funkciju traucējumiem
1.variants

VĀRDS, UZVĀRDS			KLASE		
DZIMŠANAS DATI					
NODARBĪBU UZSĀKŠANAS DATUMS					
ANAMNĒZE, SPECIĀLISTU SLĒDZIENI					
MOTORIKA	VISPĀRĒJĀ	GAITA	PĀRLIECINĀTA NEDROŠA PĀRVIETOJAS RATIŅKRESLĀ	DROŠA GĀZELĒJAS	
		ROKU KUSTĪBU KOORDINĀCIJA	KUSTĪBAS ATDARINA	KUSTĪBAS NEATDARINA	
		KUSTĪBU PRECIZITĀTE	TEMPS	N	↓ ↑
			SPĒKS	N	↓ ↑
			AMPLITŪDA	N	↓ ↑
		PĀRSLĒGŠANĀS NO VIENAS KUSTĪBAS UZ CITU		ĀTRI LĒNI NEVAR	
	SMALKĀ	DOMINANTE	ROKA	LABĀ	KREISĀ
		SATVĒRIENS	PAREIZS	NEATBILSTOŠS	
		PRECIZITĀTE	N ↓		
		ĀTRUMS	N ↓ ↑		
		STIPRUMS	N ↓ ↑		
	ARTIKULĀCIJAS APARĀTA STĀVOKLIS	LŪPAS	NORMA PARĒTISKAS ĪSA AUGŠLŪPAS SAITĪTE	PLĀNAS MAZKUSTĪGAS	BIEZAS

	MĒLE	NORMA MAZA LIELA ĪSA MAZKUSTĪGA SASPRINGTA ĪSA ZEMMĒLES SAITĪTE			
		VAJADZĪGAJĀ POZĪCIJĀ NOTUR AR GRŪTĪBĀM			
		VAJADZĪGAJĀ POZĪCIJĀ NENOTUR			
	AUKSLĒJAS	CIETĀS AUKSLĒJAS	NORMA SAŠAURINĀTAS AUGSTAS ZEMAS		
		MĪKSTĀS AUKSLĒJAS	NORMA MAZKUSTĪGAS SASPRINGTAS		
		CIETO/MĪKSTO AUKSLĒJU ŠĶĒLUMS			
		CIETO/MĪKSTO AUKSLĒJU OPERĀCIJU RĒTA			
	ZOBI	NORMA RETI IZTRŪKST NEPAREIZS IZVIETOJUMS			
SAKODIENS	NORMA PRIEKŠĒJAIS VAĻĒJAIS SĀNU VAĻĒJAIS PROGĒNIJA PROGĒNĀTIJA				
SEJA	IZTEIKSMĪGA VĒROJOŠA VIENALDZĪGA SIMETRISKA ASIMETRISKA				
RUNAS MOTORIKA	LŪPU KUSTĪBU ATDARINĀŠANA	VEIC	NEVEIC	VEIC LĒNI	VEIC ĀTRI
		KUSTĪBU PĀRSLĒGŠANĀS		NORMA NEPĀRSLĒDZAS PĀRSLĒDZAS AR GRŪTĪBĀM	
	MĒLES KUSTĪBU ATDARINĀŠANA	VEIC	NEVEIC	VEIC LĒNI	VEIC ĀTRI
		KUSTĪBU PĀRSLĒGŠANĀS		NORMA NEPĀRSLĒDZAS PĀRSLĒDZAS AR GRŪTĪBĀM	
ELPOŠANAS UN BALSS STĀVOKLIS	ELPOŠANA	NORMA	SEKLA	DIAFRAGMĀLA	KRŪŠU
	BALSS	NORMA NAZĀLA MONOTONA DOBJAAIZSMAKUSI SKANĪGA KLIEDZOŠA DZIESTOŠA			

PROSODIJA	TEMPS	NORMA				PAĀTRINĀTS				PALĒNINĀTS					
	RITMS	NORMA						NERITMISKS							
	RUNA	NORMA				MONOTONA				IZTEIKSMĪGA					
STOSTĪŠANĀS IZPAUSMES	NAV	VIEGLA				VIDĒJA				SMAGA					
VALODAS IZPRATNE	REAGĒ UZ UZRUNU						JĀ			NĒ			SITUATĪVI		
	NOSAUKTAS ĶERMEŅA DAĻAS						PARĀDA			NEPARĀDA			KĻŪDĀS		
	NOSAUKTU PRIEKŠMETU						PARĀDA			NEPARĀDA			KĻŪDĀS		
SKAŅU IZRUNA		A	Ā	U	Ū	E	Ē	I	Ī	O	IE	EI	AU		
	TRŪKUMS														
	KROĻĻOJUMI														
	AIZSTĀŠANA														
		S	Z	C	Š	Ž	Č	P	B	T	D	DZ	DŽ	R	
	TRŪKUMS														
	KROĻĻOJUMI														
	AIZSTĀŠANA														
	BALSĪGUMA TRAUCĒJUMI														
		L	Ļ	K	Ķ	G	Ģ	H	J	F	V	M	N	Ņ	
	TRŪKUMS														
	KROĻĻOJUMI														
	AIZSTĀŠANA														
	BALSĪGUMA TRAUCĒJUMI														
FONEMĀTISKĀ UZTVERE, ANALĪZE, SINTĒZE	APKĀRTNES SKAŅU, TROKŠŅU SAKLAUSTĪŠANA, DIFERENCĒŠANA						PAPĪRA ČAUKSTĒŠANA ŠĶĒRES ŪDENS TECĒŠANA AUTOMAŠĪNAS RŪKŠANA								

	PIESITIENU RITMA ATKĀRTOŠANA PĒC PARAUGA		VEIC	NEVEIC	
	ZILBJU ATKĀRTOŠANA PĒC PARAUGA		VEIC	NEVEIC	
	2 ZILBJU RINDA	ATKĀRTO PAREIZI: ATKĀRTO NEPAREIZI:			
	3 ZILBJU RINDA	ATKĀRTO PAREIZI: ATKĀRTO NEPAREIZI:			
	PATSKAŅA SAKLAUSĪŠANA VĀRDA SĀKUMĀ		SAKLAUSA	NESAKLAUSA	
	LĪDZSKAŅA SAKLAUSĪŠANA VĀRDA SĀKUMĀ		SAKLAUSA	NESAKLAUSA	
	SKAŅAS NOVIETOJUMS VĀRDĀ		NOSAKA	NENOSAKA	
	SKAŅU SECĪBA VĀRDĀ		NOSAKA	NENOSAKA	
	SKAŅU SKAITS VĀRDĀ		NOSAKA	NENOSAKA	
	SKAŅU SINTĒZE		VEIC	NEVEIC	
AKTĪVAIS VĀRDU KRĀJUMS	VĀRDU KRĀJUMA APJOMS				
PASĪVAIS VĀRDU KRĀJUMS	SAPROT VĀRDUS:				
	1 PAKĀPES INSTRUKCIJAS	SAPROT	NESAPROT	IZPILDA	NEIZPILDA
	2-3 PAKĀPES INSTRUKCIJAS	SAPROT	NESAPROT	IZPILDA	NEIZPILDA
VALODAS GRAMATISKĀ STRUKTŪRA	RUNĀ	VĀRDOS	FRĀZĒS	TEIKUMOS	
	VĀRDU GALOTŅU SASKAŅOŠANA	DZIMTE	SASKAŅO	NESASKAŅO	KĻŪDĀS
		SKAITLIS	SASKAŅO	NESASKAŅO	KĻŪDĀS
		LOCĪJUMS	SASKAŅO	NESASKAŅO	KĻŪDĀS
	STĀSTĪJUMS PAR SIŽETA ATTĒLU	VEIDO			
		NEVEIDO			
	STĀSTĪJUMS PAR SĒRIJU ATTĒLIEM	VEIDO			
NEVEIDO					

LASĪŠANAS UN RAKSTĪŠANAS IEMAŅAS	BURTI	DRUKĀTI	PAZĪST	NEPAZĪST	RAKSTA	NERAKSTA
		RAKSTĪTI	PAZĪST	NEPAZĪST	RAKSTA	NERAKSTA
	ZILBES	LASA			NELASA	
	VĀRDI	LASA, RAKSTA PĒC ANALĪTISKI SINTĒTISKĀS METODEDES				
	TEIKUMI	LASA, RAKSTA PĒC VĀRDA TĒLA METODEDES (GLOBĀLI)				
		NORAKSTA				
KOMUNIKĀCIJAS PALĪGLĪDZEKĻI	MĪMIKA	ŽESTI	ĶERMEŅA KUSTĪBAS			
	REĀLI PRIEKŠMETI	FOTOGRĀFIJAS	ATTĒLI			
	PIKTOGRAMMAS	WIDGIT SIMBOLI				
LOGOPĒDISKAIS SLĒDZIENS:						
PIEZĪMES:						

Valodas un komunikācijas prasmju noteikšanas karte
Izglītojamiem ar kompleksiem funkciju traucējumiem
2.variants

VĀRDS, UZVĀRDS				KLASE			
DZIMŠANAS DATI							
NODARBĪBU UZSĀKŠANAS DATUMS							
ANAMNĒZE, SPECIĀLISTU SLĒDZIENI							
SASKARSME	TIECAS PĒC SASKARSMES	JĀ	NĒ	SITUATĪVI			
	ACU KONTAKTU	VEIDO		NEVEIDO			
	IEVĒRO KLUSUMU	JĀ	NĒ	AR ATGĀDINĀJUMU			
	AKTIVITĀTE	MIERĪGS APĀTISKS		PASĪVS HIPERAKTĪVS			
	PIEPRASA UZMANĪBU	KLIEDZOT UZRUNĀJOT		ŽESTIKULĒJOT PIESKAROTIES			
	VEIDO SADARBĪBU	JĀ	NĒ	AR PAMUDINĀJUMU			
	PALĪDZĪBU	LŪDZ IZMANTO		NELŪDZ NEIZMANTO			
MOTORIKA	VISPĀRĒJĀ	GAITA	PĀRLIECINĀTA NEDROŠA PĀRVIETOJAS RATIŅKRESLĀ	DROŠA GĀZELĒJAS			
		ROKU KUSTĪBU KOORDINĀCIJA	KUSTĪBAS ATDARINA		KUSTĪBAS NEATDARINA		
		KUSTĪBU PRECIZITĀTE	TEMPS		N	↓	↑
			SPĒKS		N	↓	↑
			AMPLITŪDA		N	↓	↑
		PĀRSLĒGŠANĀS NO VIENAS KUSTĪBAS UZ CITU			ĀTRI LĒNI NEVAR		

		SATVĒRIENS	NORMA	NEATBILSTOŠS		
	SMALKĀ	PRECIZITĀTE	↓	N		
		ĀTRUMS	↓ ↑	N		
		STIPRUMS	↓ ↑	N		
ARTIKULĀCIJAS APARĀTA STĀVOKLIS		LŪPAS	NORMA ARĒTISKAS ĪSA AUGŠLŪPAS SAITĪTE	PLĀNAS MAZKUSTĪGAS	BIEZAS	
	MĒLE	NORMA MAZKUSTĪGA ĪSA ZEMMĒLES SAITĪTE	MAZA SASPRINGTA	LIELA ĪSA		
		VAJADZĪGAJĀ POZĪCIJĀ NOTUR AR GRŪTĪBĀM				
		VAJADZĪGAJĀ POZĪCIJĀ NENOTUR				
	AUKSLĒJAS	CIETĀS AUKSLĒJAS	NORMA AUGSTAS	SAŠAURINĀTAS ZEMAS		
		MĪKSTĀS AUKSLĒJAS	NORMA SASPRINGTAS	MAZKUSTĪGAS		
		CIETO/MĪKSTO AUKSLĒJU ŠĶĒLUMS				
		CIETO/MĪKSTO AUKSLĒJU OPERĀCIJU RĒTA				
	ZOBI	NORMA NEPAREIZS IZVIETOJUMS	RETI	IZTRŪKST		
	SAKODIENS	NORMA SĀNU VAĻĒJAIS	PRIEKŠĒJAIS PROGĒNIJAPROGNĀTIJA	VAĻĒJAIS		
	SEJA	IZTEIKSMĪGA SIMETRISKA	VĒROJOŠA ASIMETRISKA	VIENALDŽĪGA		
	NAV IESPĒJAMS OBJEKTĪVI IZVĒRTĒT					
	RUNAS MOTORIKA	LŪPU KUSTĪBU ATDARINĀŠANA	VEIC	NEVEIC	VEIC LĒNI	VEIC ĀTRI
			KUSTĪBU PĀRSLĒGŠANĀS		NORMA NEPĀRSLĒDZAS PĀRSLĒDZAS AR GRŪTĪBĀM	

		VEIC	NEVEIC	VEIC LĒNI	VEIC ĀTRI
	MĒLES KUSTĪBU ATDARINĀŠANA	KUSTĪBU PĀRSLĒGŠANĀS	NORMA NEPĀRSLĒDZAS PĀRSLĒDZAS AR GRŪTĪBĀM		
	NAV IESPĒJAMS OBJEKTĪVI IZVĒRTĒT				
ELPOŠANAS UN BALSS STĀVOKLIS	ELPOŠANA	NORMA	SEKLA	DIAFRAGMĀLA	KRŪŠU
	BALSS	NORMA DOBJA KLIEDZOŠA	NAZĀLA SKANĪGA DZIELSTOŠA	AIZSMAKUSI MONOTONA	
DZIRDES UZTVERE	REAĢĒ UZ UZRUNU		JĀ	NĒ	SITUATĪVI
	APKĀRTNES SKAŅU, TROKŠŅU SAKLAUSĪŠANA, DIFERENCĒŠANA		PAPĪRA ČAUKSTĒŠANA ŠĶĒRES ŪDENS TECĒŠANA AUTOMAŠĪNAS RŪKŠANA		
	SKAŅAS AVOTA NOTEIKŠANA		SAKLAUSA	NESAKLAUSA	
	REAĢĒ		AR SKATIENU AR GALVAS PAGRIEZIENU AR NORĀDĀMO ŽESTU		
	RITMA ATKĀRTOŠANA PĒC PARAUGA		VEIC	NEVEIC	
	SKAŅAS INTENSITĀTES DIFERENCĒŠANA		SAKLAUSA	NESAKLAUSA	
SKAŅU VOKALIZĀCIJA	SKAŅAS NEATDARINA				
	SKAŅAS ATDARINA:				
	SPONTĀNI IZRUNĀ SKAŅAS:				
AKTĪVAIS VĀRDU KRĀJUMS	VĀRDU KRĀJUMA APJOMS	IZSAUCIENI:			
		SKAŅU VIRKNĒJUMI AR VĀRDA NOZĪMI:			
		VĀRDI:			

PASĪVAIS VĀRDU KRĀJUMS	SAPROT VĀRDUS:				
	1 PAKĀPES INSTRUKCIJAS	SAPROT	NESAPROT	IZPILDA	NEIZPILDA
		NEPIECIEŠAMS VAIRĀKKĀRTĒJS ATKĀRTOJUMS			
	2-3 PAKĀPES INSTRUKCIJAS	SAPROT	NESAPROT	IZPILDA	NEIZPILDA
NEPIECIEŠAMS VAIRĀKKĀRTĒJS ATKĀRTOJUMS					
LASĪŠANAS UN RAKSTĪŠANAS IEMAŅAS	BURTI	PAZĪST	NEPAZĪST	RAKSTA	NERAKSTA
	VĀRDI TEIKUMI	LASA PĒC VĀRDA TĒLA METODES (GLOBĀLI)		RAKSTA PĒC VĀRDA TĒLA METODES	
		NORAKSTA			
KOMUNIKĀCIJAS PALĪGLĪDZEKĻI	MĪMIKA	ŽESTI	FOTOGRĀFIJAS	ATTĒLI	
	ĶERMEŅA KUSTĪBAS		REĀLI PRIEKŠMETI		
	PIKTOGRAMMAS		WIDGIT SIMBOLI		
LOGOPĒDISKAIS SLĒDZIENS:					
PIEZĪMES:					